

Examenul de bacalaureat național 2021
Proba E. d)
Filosofie

Testul 2

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Îrja a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. A kérdés, amelyet az emberi lét értelmének tanulmányozásakor teszünk fel:
 - a. Az állam az emberi jogok védelmezője?
 - b. Milyen feltételek mellett tekinthető egy állam igazságosnak?
 - c. Hogyan érthetem meg az emberi mivoltot?
 - d. Melyek a szintetikus a priori kijelentések?
2. A jó és rossz megkülönböztetését a következő filozófiai tudományág vizsgálja:
 - a. az igazságelmélet
 - b. az etika
 - c. a hermeneutika
 - d. a fenomenológia.
3. Az alkalmazott etika kérdései közé sorolható:
 - a. Hogyan valósítjuk meg az élet értelmét?
 - b. Mit értünk az idő fogalma alatt?
 - c. Mi az ember?
 - d. Az ember klónozása elfogadható?
4. Az a politikai berendezkedés, amelyre a társadalompolitikai jogok túlzott korlátozása jellemző:
 - a. a demokratikus
 - b. a totalitárius
 - c. a pluralista
 - d. a monarchia.
5. Az a filozófus, aki munkásságában az abszolút felelősséget a szabadság kérdéskörével társítja:
 - a. J.P. Sartre
 - b. Im. Kant
 - c. L. Blaga
 - d. B. Pascal.
6. Az élet értelme egy sajátosan emberi érdeklődési kör, amely összefügg:
 - a. a problémamegoldáshoz szükséges feltételekkel
 - b. a véges számban levő javak szétosztásának feltételeivel
 - c. a véges emberi lét feltételeivel
 - d. a végtelen számban levő javak szétosztásának feltételeivel.
7. Az a filozófus, aki a deontológiai etikai szemléletet képvisel:
 - a. Immanuel Kant
 - b. Arisztotelész
 - c. J. St. Mill
 - d. Michael Tooley.

8. Az alkalmazott etika kérdésköréhez tartozik:
- a halálbüntetés
 - az ok és okozat meghatározása
 - a relatív idő meghatározása
 - az analitikus ítéletek értékelése.
9. Az erkölcsi elméletek közé soroljuk:
- a hedonizmust
 - az etatizmust
 - az abszolutizmust
 - az individualizmust.
10. Az a filozófus, aki a szabadság-felelősség összefüggését a háborúval, mint végső helyzettel szemlélteti:
- J.J. Rousseau
 - Im. Kant
 - J.P. Sartre
 - Pascal.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. A baloldali oszlopban az erkölcsfilozófia sajátos fogalmai vannak felsorolva, a jobb oldali oszlopban pedig erre vonatkozó igaz állítások. Írja a vizsgalapra a baloldali oszlop betűinek és a jobboldali oszlop számainak helyes párosítását!

a. eudaimonista etika	1. Központi fogalma a <i>kötelesség</i> .
b. utilitarista etika	2. Azt állítja, hogy az erkölcsösség végső és egyetemes mércéje az isteni törvény.
c. deontológiai etika	3. Több, konkrét cselekvés elemzéséből származtat erkölcsi elveket.
d. alkalmazott etika	4. Az ókori hedonizmus modern változata.
	5. Azt állítja, hogy az ember számára a legfőbb jó az értelem erkölcsi percepciói által vezérelt gyakorlati tevékenységben van.

6 pont

B. Érveljen, körülbelül 10 sor terjedelemben azon tézis mellett vagy ellen, mely szerint: „Az ember egyedül magatartásának másokra való hatásáért vonható felelősségre a társadalom által.” (J. St. Mill)

8 pont

C. Példázza a lelkiismeret és a vallási szabadság szerepét/jelentőségét egy demokratikus társadalomban!

6 pont

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Olvassa el figyelmesen az alábbi szövegrészt:

Egyedül az ember létét határozza meg az alkotó hivatás, ez a csodálatos elköteleződés, amiért akár az önpusztításig is lemond az egyensúly előnyeiről vagy a biztonság örömeiről.

(L. Blaga, A metafora születése és a kultúra értelme)

Válaszoljon az alábbi kérelmekre:

- Nevezze meg az emberi természet két jellemzőjét a fenti szövegrész alapján! **4 pont**
- Mutasson rá, körülbelül fél oldal terjedelemben, amelyben a fogalmakat sajátos filozófiai értelmükben használja, az *alkotó lény* és *ontológiai különbözőség* fogalmai közötti összefüggésre! **10 pont**
- Fogalmazza meg személyes véleményét a szövegben szereplő filozófiai felfogás időszerűségére vonatkozóan! **6 pont**

B. Tudva azt, hogy az *érdem a disztributív igazságosság egyik kritériuma*:

- Érveljen, körülbelül öt sor terjedelemben a fent említett filozófiai gondolat/tézis mellett! **6 pont**
- Példázza, ahogyan egy állásinterjún az érdem szolgál a meghirdetett munkahely betöltésére jelentkezők kiválasztásának alapjául! **6 pont**